

Előfizetési árak:

Egész évre 8 frt.
Félévre 4 "
Negyedévre 2 "

Hirdetési árak:

A négy-hasábos petitsor
1-szeri felvétele . . . 7 kr.
2-szeri " 6 "
3-szori " 5 "
A három-hasábos „Nyilttér”
petitsor 10 krval számittatik.
Hirdetés-bélyegár 30 kr.

PÉCSI LAPOK.

Vegyes tartalmu lap.

Hirdetések felvételnek
Oppelik A., Schalek Henrik,
Haasenstein és Fogler,
Mosse Rezső bécsi; — Gold-
berger A. B. budapesti; —
G. L. Daube és társa
M. frankfurti;
Haasenstein és Fogler
Steiner A.
hamburgi irodáiban.

Megjelenik hetenkint háromszor
és pedig:
vasárnap, szerdán és pénteken

Szerkesztőségi iroda hal-tér 5-ik számú házban. Hirdetések és előfizetések felvételi
irodája Ramazetter Károly kiadóhivatalában boltiv-közben a könyvnyomda mellett.

Egyes szám
Szerda- és pénteki kiadás 5 kr.
vasárnap 10 kr.

Előfizetési felhívás

a „Pécsi Lapok” vegyes tartalmú lapra.

Megjelenik hetenkint háromszor:

vasárnap egész iv, szerdán és pénteken féliv tartalommal.

Előfizetési díj: egész évre 8 frt.
félévre 4 frt.
negyedévre 2 frt.

Az előfizetések bármikor megkezdhetők; a díj a „Pécsi
Lapok” kiadójához, Ramazetter Károlyhoz Pécsen —
intézendő.

Egyes számok a kiadóhivatalban, úgy Weidinger N.,
Valentin K., Traub B. és társa és Böhm M. urak könyv-
és papirkereskedéseikben, valamint az indóház melletti
dohánytözsében kaphatók, vasárnapi 10, szerda- és pēn-
teki számok 5 krjával.

A lap pontos kihordása és szétküldéséről gondoskodva lesz.

HIRDETMÉNYEK a legjutányosabban közöltetnek.

Olvasóinkhoz!

A „Pécsi Lapok” néhány nap
mulva a második évnegyedet nyitja meg.

Most már mint ismerősök fordulunk az
olvasó-közönséghez, hogy támogatásukat e
vállalatunk részére kikérjük. Azon becsü-
letes elhatározással léptünk egy negyed év
előtt a közönség elé, hogy az előfizetési
felhívásban részletezett kötelességeket telje-
sítve, oly lapot adjunk olvasóinknak, mely
a mai fokozott követelményeknek és a hir-
lapirodalom jelen virágzó állásában mind-
inkább növekvő igényeknek eleget tenni
képes, habár természetesen számításon kívül
nem hagyható is a provinczialismus szűk
látköre sem. Rövid ugyan az idő, melyen
áthaladtunk, de elhatározásunk nem inga-
dozott egy pillanatra sem; minden erőnk-
et, minden igyekezetünket arra fordítottuk,
hogy szavunknak helyt álljunk és a közön-
ség, mely előlegezte a bizalmat azt továbbra
is fentartsa nekünk, hogy segélyével, támo-
gatásával, vállalatunk ne pusztán jóakaró
kísérlet legyen, hanem teljes bizottsággal
haladjon programjának megvalósítása felé.

Nincs okunk elhallgatni, hogy jelenleg
tetemes anyagi áldozattal jár lapunk fen-
tartása és a közönség nagyrésze várakozó
helyzetben állván a helyi sajtó iránt, lapunk
nehéz életfentartási küzdelmet viv.

De ma már jogunkban áll arra is hivat-
kozni, hogy mi lehetőleg megfeleltünk azon
ígéreteknél, melyeket városunk és megyénk
anyagi és szellemi érdekeinek előmozdítása
és fejlesztése érdekében tettünk, hogy a köz-
önség támogatásával képesek is leszünk
oly lapot adni, mely tartalmánál fogva
igényeinknek egy vidéki lap feladatához
és hivatásához kötött mértéket megüti. —
Tisztán az elénk kitűzött célok iránti lel-
kesedés és azon erkölcsi elégtétel, hogy kö-
telességünknek megfeleltünk, tartják fel
bennünk a lap fentartása iránti elhatáro-
zást; önzetlen, anyagi érdekek nélküli tö-
rekvés ez; — megvalósítása a közönség
bizalmától függ.

Nyugottan bizzuk ügyünket az olvasó
közönség ítéletére: ha lapunk iránya, tar-
talma megfelel várakozásának, ha eddigi tö-
rekvéseinkben elég biztosítékot talál a további
haladás és javulásra, vagyis abbeli igére-
tünkre, hogy a nagyobb pártfogás által le-
küzdve a kiállítás körüli nehézségeket, a
lap szellemi részének értékét is emelni ké-
pesek leszünk, akkor hisszük, hogy a „Pécsi
Lapok” felküzdje magát azon polczra, melyen
egész bizottsággal szolgálhatja a közönség
érdekeit; de ha úgy itél, hogy lapunkra
semmi szükség nincs, egy perczig sem fo-
gunk habozni, hogy a lobogót bevonnjuk.

Midőn az előfizetési felhívást egy ide-
jüleg közétesszük, arra kérjük tehát az ol-
vasó közönséget, hogy a „Pécsi Lapokat”
támogatásuk és pártfogásukban részesíteni
szíveskedjenek. Mi újból és ismétetlen kije-
lentjük, hogy elvállalt kötelességünknek
megfelelni igyekezzünk, hogy leküzdve a
kezdet nehézségeit, lapunkat mindinkább
változatossá, érdekessé és tartalmassá fog-
juk tenni. A „Pécsi Lapok” továbbra is
háromszor fōg hetenkint megjelenni, hogy a
napi események idejekorán megbeszéltesse-
nek. A megjelenése alkalmával kifejtett
programhoz mindenben hū marad: szabad-
elví irányban, függetlenül és megfélemlítés
nélkül halad a város és vidéke társadalmi
kérdéseinek bírálataban, célja felé; és a
mikor szükségesnek mutatkozik felveendi
keretébe a politikát is, hogy ebben is sza-
badon fejthesse nézeteit. Gondoskodtunk,
hogy lapunk szépirodalmi része is változa-
tos és érdekes legyen; nemcsak eddigi orszá-
gosan is elismert tekintélyes munkatársaink
fogják továbbra is lapunkat közleményeik-
kel megtisztelni, hanem újabb erők emelni
fogják lapunk szellemi részét, melyről a
legttekintélyesebb fővárosi napilapok is több-
izben már elismerőleg emlékeztek meg, mely
elismerést azonban csak buzdításként tekint-
jük a jövőre.

A „Pécsi Lapok”, mely háromszor jele-
nik meg hetenkint, arra nézve is a legol-
csóbb; az időnként megjelenő kitünő költe-
mények, eredeti és fordított regényei és el-
beszélései, novellái, rajzai által minden te-
kintetben a legjutányosabb olvasmány-tárul
szolgálhat.

Továbbra is azon leszünk, hogy a köz-
ügyek terén mutatkozó számtalan köteles-
ségek komoly méltatásával, lapunk hū tár-
gyilagos és megbízható, de egyszersmind
közérdekeltséget keltő ismertetője legyen
társadalmi életünknek. Igyekeznünk fogunk
jövőben is ez irányban önálló indítványok-
kal a kezdeményezés terére lépni.

A közélet minden figyelmet érdemlő
mozzanatát regisztrálni fogjuk, mellözve köz-
leményeinkben minden mellékérdeket, sze-

mélyeskedést vagy sértő irmodort, habár a
társadalmi élet viszonyait ki is tüntetjük.
A színház, zene irodalom és művészetek
rovatait ezuttal is érdekesen és változato-
san állítandjuk össze.

A törvényhatóságok bizottságainak
üléseiről, az egyletek, hatóságok, jótékony
intézetek, a kereskedelmi- és ipar-kamara,
valamint a nagyobb szabású vállalatok mű-
ködéséről teljesen bő és tárgyilagos ismer-
tetést hozandunk. A népnevelés, tanügy,
az ipar- és kereskedelem, valamint a gaz-
dasági viszonyokat folytonos figyelemmel
kísérjük, igyekeznünk a legjelesebb szakerő-
ket munkatársakul megnyerni.

Ez az, mit az új évnegyed megnyitla
előtt kötelességünknek ismertünk elmondani,
egyszersmind ismétetlen felkérjük a tisztelt
közönséget bennünket bizalmával megaján-
dézkozni, mert sikert csak akkor arathatunk,
ha vállalatunk kellő pártfogásban részesül.

A temető kérdése.

A halottak iránti kegyelet nemcsak a
civilizált, hanem a majdnem eredeti vad-
ságban élő ember szívében is honos; termé-
szetesen ezen érzelm nyilvánulása az egyé-
niségtől függ — elannyira — hogy nem
habozhatunk kimondani, miként a holtak
öröknyugalmául szolgáló temetkezési helyek,
sirkertek, czélszerű s csinos berendezéséről
a lakosság nemesszivűségére, áldozatkész-
ségére, műveltségi viszonyaira helyesen lehet
következtetést vonni.

A sirkertek elhelyezésének s berende-
zésének kérdése mind addig, mig korunk
vissza nem tér a római urnák használatá-
hoz, különösen a népesedő városokra nézve
felette nagy fontosságu, mert bizonyítást
már nem is igénylő tény az, hogy a köz-
önséges sirban, vagy sirboltban a természet
feloldó erejével megtámadott hullából ki-
fejlő gázok, lassan-lassan a felszínre vetőd-
nek — mi kiválóan érezhető akkor, ha a
sirkert nedves helyen levén, az enyészet
gyorsabb, rohamosabb, tehát a gázkifejlődés
tömegesebb.

A léghör ily körülmények között fer-
tőzötté lesz s természetes a veszély, ha a
sirkert a városban vagy ahoz közel s oly
helyen van, a honnét a rendes légáramlat
a kipárolgást a városba beviheti.

Elég figyelemreméltó példát nyujt a
történelem, mely szerint — a midőn még a
városokban levő templomok mellett történ-
tek a temetkezések, igen sokszor járvány
pusztított s népesebb helyeken.

A közegészségnek tehát egyik elengedhet-
len követelménye az, hogy a sirkertek a
város déli vagy nyugati részén — attól
távolabb eső s lehetőleg magas s száraz ta-

lajon helyezendők el, a sirok legalább 6 lábnyi mélységben s egymástól elég távol legalább is egy gyalogut távolságnyra ásatassanak, az egész temető a lehetőségig befásíttassék s a kápolnán felül egy czélszerű halottas-ház is építtessék, a hol nemcsak a ragályos betegségben elhunytak, hanem olyan hullák is, melyek a lakás viszonyok folytán csak is a visszamaradtak egészségének veszélyeztetésével volnának a szabályszerű időig lakásukban ravalatra tehetők, a temetkezésig elhelyeztethetnének s ezen felül a temetkezési egyletek felszerelvényei is ott volnának tartathatók.

A temető iránti kérdés városunkban is már hosszabb idő óta szönyegen forog; — tehát itt az alkalom, hogy ezen ügyhöz hozzá szóljunk, — a nyilvánosság terén az általános figyelmet reá felkeltsük, s eként a helyes megoldásra hassunk.

Kötelességünknek tartjuk ez okból — ez ügyben eddig történeteket — az érdeklődők tájékozásául elmondani s meggyőződésünknek kifejezést adni.

Ha a csinos, a kegyeletmagas fokát tanúsító, de a helyszűke miatt már kellő rendben nem tartható budai külvárosi közös sírkertet megfigyelés alá vesszük, be kell látnunk, hogy a fent elmondott követelményeknek nem igen felel meg, s közelségénél fogva pedig a város kiterjedésének gátot is vet s így örülnünk kell, hogy ezen temetőnek korábban czélba vett kibővítése, — s talajvízenyőssége miatt teljesen dugába dőlt — miért is annak beszüntetése s egy egészen új temetkező hely megszerzése határozottat a törvényhatósági bizottság részéről.

Az eként elhagyandónak kimondott temetkező-helyen 40 év mulva bizonyára már népes utcák vonulandnak el, a sírhantok helyén élők fognak családi tüzhelyet alkotni, — a Balokány pedig a város legkedveltebb üdülő helyisége leend.

Mi lett volna ezen vidékből már eddig

is — ha a temető nincs itt s mi különösen akkor, ha még a pécs-barcsi vasut állomás helye is ezen részen építtetik fel!?

Egy tized alatt annyit emelkedik vala, mint különben egy század alatt sem!

No de az akkori hatóság ezen helyrehozhatlan hibájára — mondjuk hamarjában „requiscat in pace“-t — stérjünk tulajdonképeni tárgyunkra vissza.

A város törvényhatósági bizottsága a temető rendezésére alakított választmány előterjesztése folytán a Dietz-féle malom mellett lévő szép, magas fekvésű szántóföldeket rendelte temetkezési helyiségül megvenni, s pár tulajdonossal a szerződés meg is kötöttet.

Ezen határozat ellen — számos budai külvárosi lakos fellebbezést adván a hatósághoz be — polgármester ur ezen fellebbezés tárgyában az elnöki jelentésnek megtétele előtt szives volt véleményadásra a gazdasági választmányt felkérni, mely is a napokban tartott ülésében lényegileg a következőkben állapodott meg, u. m.:

A Dietz-féle malom mellett levő összes térség 16168 □ öl nagyságu; ebből azonban 3614 □ öl mélyebb fekvésű s a próba ásatások szerint vízenyős, 960 □ öl pedig utakra szükségeltetik s így a sírhelyekre használható rész csak 13594 □ négyszög ölet vagyis 8 hold és 794 □ ölet tesz.

Egy sírhelyre átlag 24 lábat, vagy $\frac{2}{3}$ □ ölet számítva az említett területen 20391 sírgödör volna ásható.

Ha már most az itteni halálozást az eddigi tapasztalatok szerintévenként 1000-re vesszük s ebből Bányatelepre 125-öt, a sziget külvárosra 180-at, az izraelitákra 45-öt számítunk, vagyis összesen 350 oly halálozást, melyeknél a holttest külön temetőbe jut, a budai külvárosi temetőre évenként rendszeres körülmények között, mintegy 650 jutna, tehát a megvétetni rendelt terület $30\frac{1}{2}$ évi időre elégséges lenne, következésképp, ha csak egy

elévülési időre kivántatik a temető beszerzetni, a többször említett terület megvétele teljesen indokolt volt.

Ámde a gazdasági választmány azon nézetnek hódolva, hogy egy eléggé indokolt határozattal szemben is, a jobbat alkalmazni okszerű dolog, nem mulasztotta el egyuttal kiemelni azt különösen, hogy a megvétetni elhatározott helyen a temető a terepviszonyok folytán ki nem terjeszthető s így — nehogy rövid 30 év mulva ismét s bizonyára sokkal nagyobb áldozatok árán már temetőről kellenék gondoskodni, oly helyen volna a temető kijelölendő, a melyen az száz éven is felül s lehetőleg állandóan megmaradhatna.

És ezen tanács igen helyes a lakosság kiváló kegyeletének nagyon is megfelelő — a sírbolt helyiségek előnyösebben értékesíthetnének s egy diszes kápolna — sírboltok, s kívánalmainak mindenben megfelelő halottas ház, vagy kerítés fal csakis akkor volnának czélszerűen felépíthetők, miután 30 esztendőre nagyobb építkezéseket tenni alig volna észszerű.

Az említett választmány elismerést érdemlő buzgalommal iparkodott is e czélra alkalmas helyet keresni s talált is kettőt és pedig: a budai külvárosi vámház és az Agoston-utca sarkán lévő régi mészkemence között elterülő 18 holdnyi területet, mely szükség esetén kétszerannyira is kiterjeszthető, továbbá a vashámonon túl, a siklósi országút mellett keletre eső ugynevezett „keleti köhidi dűlöt“.

Az előbb említett térség előnye az hogy szép magaslaton van, — a budai külvárosból könnyen hozzáférhető, — míg a belvárosbéli közlekedésre — csak is a Zsolnayféle gyár átellenében kellene a felső vámházutczából kifolyólag utat készíttetni; hátránya saját nézetünk szerint az, hogy a mindinkább népesedő budai külvárost ez irányban mutatkozó terjeszkedésben megakadályozná, a város fölött az észak-keleti

Tárca.

Parisina.

— Byron. —

(Folytatás és vége.)

12.

Most feláll a herceg — épen velük szemben —
És hogy végig tekint, csend lesz a teremben.
„Vessünk véget“ — így szól — e kínos dolognak
A törvény világos: „ők ma veszni fognak.“
Ah, minő különbség! Tegnap boldog voltam
Még, s a félvilággal nemesen dacoltam,
Hogy ne — volt drágánóm, szerető gyermekem,
E kettő egy egész világ volt én nekem.
S mire kell virradnom!... nem sok idő mulva
Magamra maradok, nyugalom feldúlva...
Hugó, szállj magadba! — adok egy félórát
Szenteld Istenednek, menj, a pap már vár rád.
Te is csábos asszony! el szemeim elől
S mivelhogy kitepted szívem a kebelből
Halljad büntetésed: „Szentanuja lészel
Hugó a hóhérnak kezétől mint vész el —
Óh, hogy a büntársnak utolsó csepp vére
Szállna a hitszegő kerítő fejére!
Ha a látványtól el nem áll szűd verése
Örökre, ugy érjen Isten büntetése!“

13.

Szóllott, s elfödte arczát
Mely vérbiborra gyúlt
Igy árulá el harczát
Mely bensejébe' dúlt.

Harmat tolul szemébe
Ajkán sóhaj lebeg
De zörg a láncz s a csendet
Hugó szakítja meg.
„Itéleted ne hidd hogy
Megrémit, fejedelem!
A büntetés helyén van
S jogosnak ismerem.
Nem félek a haláltól
— Nem rettegém soha —
Nem egy csatán vasamtól
Hullott a tar sora
Farkasszemét néztünk ott
Harczméned oldalán
S nincs annyi csepp eredben
Mint vér szökelle rám
Csak egy van, min kesergek
S ez az, hogy nem dicsőn —
Az ellenkéz veszejt el
Mint hőst a harcmezőn.
De nem várok kegyelmet
Se kérni nem fogok
Ne vedd zokon viszont te
Amit most felhozok:
Atyám valál, de hálát
Nem érdemelsz ezér'
Mit is eredményezhet
Az átkos fattyuvér?!
Ujabb tanú fejem rá
Míróly egy sír regél:
Hogy csalfa zsarnok Azzó
Kinél minden szeszély.
Sirattad-é anyámat?
Tán szánod most fiad?

Nem és ezerszer is nem
Tanú két áldozat.
E t e t t csak visszatorlás
Mer' elrablád a nőt,
Fiad elől — ki tudtad —
Hogy régen bírja őt.
Vedd hát Hugó fejét mint
Szerelme vérdíját,
A l á n y k a átka éri
A hitszegő atyát.
A bűn szülötte bűnért
Hal és ez így helyes,
Élj boldogul, ha tudsz hát,
Te meg bakó, kövess!“

14.

Mihelyt a láncz zaja elhangozék
A gyászos asszony össze borzadt.
Hallotta-e saját itéletét?
Valószínűtlen, oly szörnyű zavart
Tükröz az arcz, a melynek ajka mozg
De hangja kínos fuldoklásba vész.
Miként a nedves íj sebes nyíla
Czélját nem éri, ugy ez ajkon is
Beszéd ered, mely értelmet nem ölt;
Igy küzködik, míg egy hangos sikoj
Hasítja át a léget s... összerogy.
.....
.....
Dicső Flórencz fia, helyes volt az itélet,
Isten keze ez itt s most... térdre véled!
Mihálkovics Árpád.

részen, fekszik tehát ott, a mely irányból a városba úgy szólván állandóan jár a szél, a vész veszélyes fertőző gócpontot képezne a vámrá; de másrészt a talaj nagy része köves, sőt sziklás, sirásásra vajmi nehezen használható, sőt a mi szintén figyelembe veendő szomorú történelme is van, mert a régibb igazság szolgáltatásnál oly gyakorta használt állandó bitófa ott volt felépítve, s mert köznéven ezen hely máig is „vesztő helynek“ nevezetik.

Alig hihetjük, hogy a lakosság — megsiratott övéik nyughelyéül — ily helyet szívesen fogadna.

Evvel szemben a gazdasági választmány által ajánlott második hely, vagyis a keleti kőhídi dűlőben kijelölt 27 hold, mint a mely a Canálison túl — a siklósi országútról keletre eső gyönyörű magaslaton van — temetkezésre minden tekintetben alkalmas, — miután magas s szép egyenletes fekvéssel bír, a terjeszkedés akadályokba nem ütközik, a talaj száraz tömöt s építkezésre alkalmas, a vámtól a már mondottak folytán közegészségügyi szempontból kívánatos távolyban igen jó hozzá vezető ut mellett fekszik; mely helyen egy állandó — s a város díszéül szolgáló központi temető volna alakítható.

És megvaljuk, nekünk ezen hely — s a központi temető eszméje tetszik, de bár ki is — erre a meggyőződésre jön, ha figyelembe veszi, hogy a szigeti külvárosi temető — az amugyis szűk legelő kevesbbitésével nagyobbítható csak, s ha komolyan méltatja azon körülményt, hogy a vigaszt a lelki megnyugvást keresők által látogatandó kápolna díszesebb alakban s különösen a közegészségügyi bizottság részéről anyira sürgölt — s csakugyan igen szükséges halottas háznak s evvel kapcsolatban a temetkezési egyletek felszerelvényei raktárának a megkivántatóságok szerinti felépítésére két helyen felette indokolhatlanul költséges volna; szóval kellően rendezett, befásított, ár-

nyas s szeretett elhunytjaink örök nyugalmaul szolgáló díszes temető csakis akkor lehető, ha a temetkezés idővel, — vagy is a szigeti külvárosi temető helyek felhasználása után — csak egy helyen — a központi temetőben történnék; a mint ez más hason nagyságu, de sőt népesebb városokban rendszerint történik is.

És mindez a város nevezetesebb költséget nem is igen igénylené, miután a lakosság kegyeletes szíve — a már eddig tanúsított áldozat készségét — bizonyára feltartná úgy, hogy a költség nagy része — a sirboltok és sirhelyek után visszatérülne. Ennyi ezen kérdés figyelembe hozatalára, megszületésére ezuttal elég, — s nem kételkedünk, hogy közérdeklődés mellet a városi közgyűlés ezen kérdést most már helyen vagyis a mondottak szerint oldja meg — s eként maradandó emléket állít magának.

Vajha sikerült légyen — a közérdekeltséget felkeltenünk!

Az orsz. közép-ipartanoda.

(Sch. I.) Hogy közügyünk egy ágában sem lehet annyi s oly kézzelfogható haladást s eredményt konstatalni, mint épen a közoktatás terén, azt kétségbe vonni senki nem juthat eszébe; de amint nem tagadhatja senki e haladást és eredményt, ép oly nyilvánvaló dolog az is, hogy ismét oly bábeli zavar, téves irány, ide-oda kapkodás és legyezkedés egy irányban, más irányban meg erőszakos hatalmaskodás sem létezik egyéb szakmában, mint épen a közoktatás terén.

Intéző körök meggyőződése eddig az volt, hogy a közműveltség csak felülről terjedhet s ez elv következménye aztán az lett, hogy teremtettek középiskolákat derűre-borura, így tág utcát nyitván a szellemi proletárság szaporításának. És közönségünk? Ez örömmel és tárt karokkal fogadta ez intézkedést, boldog-boldogtalan látogatta s látogatják a középtanodákat s aztán — anyagi tehetség hiányában megállanak fél uton, abban hagyják a tanulást, de dolgozni, ipar- és kereskedelmi pályára lépni azért még sem akarnak, ur akar lenni mindenki, ha mindjárt csak irnok is, vagy díjnok.

Mire jutottunk ma már e téren, észlelhetjük, ha valahol csak egy 600 frtos állomás nyílik is meg, s megindul a kilincnyomási gyászmenet; de igazolja ezt az orsz. közép-ipartanoda csekély látogatottsága is elég szomoruan. A közoktatási miniszterium évről évre felhívásokat intéz a köztörvényhatóságokhoz, hogy ajánlják ez intézetet a közönség figyelmébe s alapítsanak a vidékükről felkerülő tanulók számára ösztöndíjakat; de hogy egy köztörvényhatóság e felhívásnak bármely irányban is eleget tett volna, avagy saját költségén csak egy tanulót is felküldött volna ez intézetbe, arról bizony még nem hallottunk, nem olvastunk. Pedig hiában gyülesezünk, hiában tartunk csattanós beszédeket s rendezünk banqueteket az ipar. industria és kereskedelem emelésére, addig nem lesz e téren igazi egészséges haladás, míg nem fog ez ügy művelt s szakképzett magyar munkások kezébe átmenni, tehát míg nem lép kormányunk a gyakorlat terére, s állít csakugyan minden polgári és realiskola mellett, a helyi körülmények s a vidék szükségéhez képest, az ipar-, kereskedelem és a mezőgazdaság körébe vágó szakiskolákat.

De addig is, míg a kormány ez iránt intézkedhetik, tartsa feladatának minden köztörvényhatóság minden éven legalább is egy tanulót saját költségén az országos közép-ipartanodába küldeni, de máskülönb is odahatni, hogy a nagy közönséget ez intézettel megismertesse, hogy így legalább a tehetősb polgárok ne küldjék több fiaikat külföldre, ahol aztán egy-kettő kivételével — ha existenciájuk csak félig-meddig is biztosítva volt — meg is maradtak s a magyar ipar így semmi hasznukat sem vette, mert hisz onnan is, még a külföldi iparcikkkel árasztották el hazánkat.

Álljon itt azok számára, kiknek az intézet szervezetről s céljáról nincs közelebbi tudomásuk, annak rövid ismertetése, mely ha ma még kicsinynek is látszik, mégis magas czéllal bír, s úgy az egyesnek, mint az államnak előnyére és hasznára van. „Az orsz. közép-ipartanoda, mint programjából is kitünik, nem nevel műiparost, de nevel mindenesetre oly egyéneket, kik szakmájokban egészen önállóan, minden külbefolyás és segítség nélkül, dolgozhatnak; fölkelti továbbá bennök a vágyat, a műipari kiképezés elérhetésére, szóval, teremt jó önálló

Ascanio,

Dumas Sándor regénye.

Francia eredetiből fordította

dr. Daempf Sándor.

VI.

Mire valók a felügyelők.

(Folytatás.)

— Édes Istenem! rosszabbak vagyunk mi az apácáknál, mint már mondtam. Az apácáknak legalább szülőik, barátjaik vannak, kik eljönnek a rácsához őket meglátogatni. Van nekik ebédjük, hol összejönnek, beszélgetnek, mulatnak. Igaz ugyan, hogy ez nem valami nagyon mulatságos, de azért mégis csak valami. Hozzánk csak a prévot messire jön néha napján, hogy leányának, mint hiszem azért, mert napról napra szebb lesz — a mi egyedüli hibája szegény leánynak — engem pedig kipirongasson, hogy nem örökdom felette kellő szigorral, midőn pedig — hála Istennek! — élő lelket sem lát s azon néhány szót kivéve, melyet hozzám intéz, ajkát csak akkor nyitja fel, ha a jó Istenhez imádkozik. Azért tehát szépen kérem fiatal ember, ne mondja el senkinek, hogy itt volt s hogy velem megnézte a Nagy-Neslet s miután a Nagy-Neslet megnézte, ájtott a Kis-Neslebe, hogy velünk mulasson.

— Hogyan! — kiáltott fel Ascanio — ha megnéztük a Nagy-Neslet, átme gyünk a Kis-Neslebe? Tehát . . . Ascanio itt elhall-

gatott, észrevevén, hogy nagyon is megszire ment.

— Nem hiszem, hogy udvarias dolog lett lenne öntől fiatal ember, ha miután Colombe kisasszonnyal összejött, ki mindent összevéve, atyja távollétében a ház urnóje, s miután velem kívánt — egyedül beszélni, mondom, nem lenne udvarias dolog öntől, ha minden bucsú nélkül hagyná el a Nesle-t. Különbben azonban, ha az önnek nem tetszenék, teljesen öntől függ, mint nagyon is jól tudja, hogy a nagy Nesle-n menjen ki, melynek szintén van kijárata.

— Nem, nem! kiáltott Ascanio. Ördögbe is, Perrine asszony, merem hinni, hogy van annyi nevelésem, mint bárkinek, s hogy tudok udvarias lenni a nők iránt. Azonban, Perrine asszony, nézzük meg a kérdésben levő helyiséget tüstént, mert, a dolgom sürgős.

Ascanio miután már tudta, hogy a Kis-Neslen fog visszatérni, valóban sietett, hogy mentől előbb végezzen a Nagygyal. S mivel Perrine asszony is szepegett, hogy a prévot azon perczben találhatná meglepni, midőn azt legkevésbé hinné, nem tartoztatta Ascaniot, s levevén egy az ajtóra akasztott kulcsnyalábot, előre lépett.

Vessünk tehát Ascanioval egy tekintetet a Nesle-hotelre, melyben az általunk elbeszélte esemény főbb jelenetei szerepelni fognak.

A Nesle-hotel, vagyis mint akkor inkább nevezték, a Nesle-ház, mint olvasóink tudják, a Szajna balpartján, azon területen

feküdt, melyen előbb a Nevers-hotel, később pedig a pénzverde és institut emelkedtek. Párisnak délnyugati oldalról határát képezé, mert falain túl már a várak s a Préaux. Cleres viruló pázsítja voltak. Amaury, a Picardiában fekvő Nesle ura építteté a nyolczadik század vége felé. Szép Fülöp 1308. évben megvette tőle s királyi várrá tette. 1520-ban a Nesle vértül ázott s gyászos emlékü tornya el lön a főépülettől választva, hogy a Nesle kapuja és a várak közt hidul szolgáljon, s így a komor torony a folyamparton maradt, magánosan és mogorván, mint egy vezeklő bünös.

De a Nesle-ház elég nagy volt arra, hogy az elszakítást ne érezze. A hotel oly nagy volt, mint egy város: a folyampart felől, magas fal védte, melybe széles, rácsos s egy másik kisebb, rendes közlekedésre szolgáló kapu volt törve. Mindenekelőtt falakkal környezett tágas udvarba lépett az ember; e négyszögű, második falba balról és a háttérben szintén kapu volt törve. Ha az ember, mint Ascanio, a baloldali kapun jött be, egy gyönyörű, tizennegyedik századi goth izlésben épült kis épületre akadt: ez volt a Kis-Nesle, melynek délről külön kertje volt. Ha pedig az ember a háttérben levő kapun jött be, jobbról látta az egészen kövekből épült Nagy-Neslet két tornyával s karzatokkal szegélyezett csucos tetőivel, szegletes homlokzatával, magas ablakaival, üvegfestményeivel, s husz csikorgó szélkakasával: mai napság akár három tőzsér elférne benne.

iparosokat, jeles gyármunkásokat, illetőleg gyár- és üzletvezetőket.

S az alig két év óta fennálló intézmény máris igen szép haladást tanúsít, miként ezt a tapasztalat igazolja.

Az intézet hallgatóinak száma igen szép arányban növekedett, mert míg az első évben alig husz tanulót számlált, jelen évben már 94 hallgató van. Ezek közül a legnagyobb rész a fém- és vasiparra képeztek. A rajzra igen nagy súly van fektetve, s e fontos ág tanítása a legügyesebb szakfér-fiakra van bízva; találni itt a legegységibb építészeti rajztól a fokozatokat fölfelé minden iparágra kiterjesztve. — A szertárban találjuk a gép- malom-, papir- és vasipart képviselve, habár kicsinyben is, alap- és met-szetekben kitüntetve, hogy a hallgató — még ha csekélyebb felfogással bír is — könnyen elsajátíthatja a szükséges ismereteket.

A vegytan előadásánál nem az a megkötött szokás és tanrend követtetik, mint egyéb tonodáinkban, hanem a nagy vegy-tantermet mindenki szabadon használja. A hallgatók készítenek itt porcellánt, üveget s egyéb vegyi gyártmányokat.

Az építési és asztalos-iparosokra nézve egy mintázó-terem van föllállítva, hol gipsz-ből és agyagból a legesinosabb diszitési tárgyak készülnek. Van továbbá az intézetben egy gép- és lakatos-műhely, hol a vasipar-ral foglalkozó hallgatók az esti órákban gyakorlatilag oktattatnak.

Említést érdemel még, hogy a szaktu-dományokon kívül ezen intézetben a magyar, német és francia-nyelvek, valamint a nemzetgazdászati stb., mint általános közművelődési tárgyak is előadatnak. Az oktatás díjtalan.

Az intézetbe való fölvételekhez megkí-vántató kellékek a reál és gymnasium 4 alsó osztályára kiterjedő fölvételi vizsgálat, vagy néhány évi gyakorlati jártasság a választott szakmában.

Adja az ég, hogy az intézet minél látogatottabb legyen s hasonló intézetek, különösen a kereskedelmet illetőleg is, minél több helyen keletkezzenek a vidéken rövid idő alatt.

A hazai ipar emeléséről.

Általános mozgalom indult meg a czél-ból, hogy a hazai-ipar fejlesztése czéljából a magyar kormány bizonyos kedvezmények-

Ha az ember folyvást előbbre haladt, mindenféle kertekre akadt; a kertekben egy labdajátékházra, egy karikajátékra, egy olvasztókemenczére, egy fegyvertárra; ezután jöttek a baromfiudvarok, a juhaklok, az istállók s az ólak: mai napság akár három gazda férne el benne.

Meg kell azonban vallani, nagyon elha-nyagolt, sőt rosz karban volt minden, úgy hogy Raimbaut és két segéde alig volt képes a Kis-Nesle kertjét rendben tartani, hol Colombe virágokat, Perrine asszony pedig káposztát termelt. Azonban viszont tágas, elég világos, szilárdan épült helyiség volt, hol csekély gondnal és költséggel a világ legszebb műtermét lehetett volna berendezni.

Különböztetett volt a helyiség még oly alkalmatlan, Ascanio mindemlétt el lett volna tőle ragadtatva, mert a földolog szemében az volt, hogy Colombehöz közeledhessék.

A látogatás mindamellert rövid ideig tartott: az ügyes fiatal ember egy pár fordulattal megnézett mindent, elment minden-üvé, megbecsült mindent. Ezt látva Perrine asszony, ki hasztalanul törekedett őt kö-vetni, átadta neki szépen a kulcsnyalábot, melyet Ascanio szemléje bevégeztével neki hűségesen ismét visszaadott.

— S most, Perrine asszony, szolgálát-jára állok.

(Folytatása következik.)

ben részesítse a már szóba hozott adómen-tességen kívül vagyis inkább az erre vo-natkozó törvények végrehajtása ügyében. Különösen érdekesnek találjuk fölemlíteni, hogy olvasóinkat némileg a mozgalom irá-nyáról tájékozzuk, a budapesti kereskedelmi és iparkamara feliratát, mely a földmívelés-ipar- és kereskedelmi miniszter urat a ka-marák törekvéseire különösen fölhívja, egy-uttal közöljük a miniszter urnak erre adott válaszát, illetve rendeletét:

A kamara indítatva érzi magát abbeli őszinte meggyőződésének kifejezést adni, mely szerint Nagyméltóságod egyfelől az 1881. XLIV. t.-czikkben biztosított állami kedvezményeknek, másfelől a kamara által a kedvezmények tényleges felhasználása iránt kifejtendő munkásságának sokkal messzebbre menő hatást méltóztatik tulajdoni-tani, mint a minő természet szerint vár-ható. A magas hormányt és a törvényho-zást kétségkívül a hazai ipar iránt buzgó jóakarattal indította a többször idézett törvény megalkotására és mind magok az iparos-körök, mind a hazai ipar ügyének barátai általában őszinte köszönettel is fogadták ama jóakarattal nyilvánulását. De meggyőző-désünk szerint téves volna azt hinni, hogy a törvény már közvetlenül is előidézhetné a hazai gyáriparnak figyelemreméltó ter-jesztését.

Mert a kilátásba helyezett adómentes-ség magában véve csak nagy ritkán fog va-lakit új ipartelep létesítésére ösztönözni ott, hol más lényeges körülmények, minők a nyersanyag beszerzésének könnyüségé, al-kalmas vízi erő hőzelsége, kedvező szállítási feltételek, bizonyosnak vehető kelet stb., a vállalat jutalmazó volta iránt meg-felelő garantiát nem nyújtanak. Hasonlókép csak ritka esetben várható, hogy a többször idézett törvény arra fogja indítani a kis iparosokat, miszerint pusztán az adóügyi kedvezményekre való tekintetből, vállalatuk-at szövetekezés útján gyári vállalatra vál-toztassák. Nézetünk szerint a törvény ha-tása leginkább csak arra fog kiterjedni, hogy némely, már létező gyári vállalatok az eddiginél valamivel kedvezőbb feltételek között fognak termelhetni, esetleg, hogy eddigi munkaerőket az egyik vagy másik rokon új iparág felkarolásával kibővíthetik.

Ámde a tisztelettel alulirt kamarának a legjobb akarattal sugalt általános buzdi-tásai ez irányban is alig idézhetnének elő valami tényleges eredményt. Mert valamely ipari vállalatnak megteremtéséhez és jutal-mazó üzéséhez nem elég a helyi viszonyokat általánosságban ismerni és némely általános statisztikai adatokról tudomással birni, hanem szükséges, hogy adva legyen a legfontosabb momentum a vállalkozni kész tőke, továbbá az egyéni hajlandóság és szakképesség, melyet általános buzditással és serkentéssel fel-idézni lehetetlen, a mint hogy a gazdálkodó életben az egészen vagy félig hivatalos ca-pacitatio soha és sehol nem gyakorolhat ha-tást. Egyes iparág fokozatos felvirágozása, létező vállalatok kibővítése és új gyárak létesítése csak a létező iparos-erők intenzi-vebb és természetesebb fejlődésének lehet az eredménye; ennek pedig legfőbb feltétele nem csupán az, hogy a fiskális érdekek áta-lános adópolitikára nézve ne legyenek kizá-rólag irányadók, hanem még inkább az, hogy minden lehető mód és eszköz felhasználás-sal az ipar-szakképesség emelésére és jó se-gédmunkások képzésére, mely utóbbi momen-tumot illetőleg e helyen is legmélyebb kö-szönetünket fejezzük ki Nagyméltóságodnak az e téren kifejtett üdvös kezdeményezésekért.

Oly czélból, hogy iparunk intenzív és extenzív fejlesztésére a külföldi vállalkozók és a külföldi tőke megnyeressenek, a több-ször idézett törvényben biztosított. aránylag jelentéktelen kedvezményeken kívül az állam részéről sokkal messzebbre menő támogatás igényeltetnék, melynek természetét és mér-vét illetőleg lehetetlennek látszik előre és általánosságban nyilatkozni, mivel e támoga-

tás mértéke csak a fennforgó specialis körülmények alapján állapítható meg helyesen. A mennyiben a tisztelettel alulirt kamarának véleménye ilyen netalán felmerülő kérdé-sekben Nagyméltóságod által ki fog kéretni, örömmel és készséggel fogunk megfelelni Nagyméltóságod nagybecsű felszólításának.

Ezen fölterjesztésre a kereskedelmi mi-niszter következő rendelettel válaszolt:

Amidőn 1881-ik december 21-én 40.622. sz. alatt kelt iratommal az ország összes ipar- és kereskedelmi kamaráit fölhívtam, hogy az iparnak adott állami kedvezmények-ről szóló 1881. XLIV. törvényczikk keresz-tülvitele végett hatáskörükben erélyesen támogassanak, azt hittem, hogy a kamarák tevékenységét — nézetem szerint — külön felhívás nélkül is kötelességszerűleg teljesi-tendő tere utaltam, amelyen az ország ipa-rának épügy, mint az egyes kamarai kerü-let iparosságának javára és előnyére nemes buzgóságot és erélyes közreműködést kifej-thetnek, és a gyakorlati élet szükségleteit tüzetesen megvizsgálva, ha nem is mindenütt, legalább sok helyütt a tapasztalando hiá-nyok orvoslása végett, a törvény keretén belül javaslatokat tehetnek.

Sajnálattal kellett mindazonáltal a ka-mara f. é január 18-án 2960. sz. alatt hoz-zám jutott fölterjesztéséből értesülnöm arról, hogy a kamara az iparosság terén kifejlesz-tendő tevékenység és a társadalom különböző elemeinek az ipartelepek nagyobbitására, il-letőleg létesítésére fordítandó agitatio helyett, általánosságok leplebe burkolózik.

Tökéletesen igaza van a kamarának, a midőn azt mondja, hogy téves volna azt hinni, hogy a törvény már közvetlenül is előidézhetné a hazai gyáriparnak figyelem-reméltó terjeszkedését; mert nézetem szerint is a törvény irott malaszt marad, ha az ér-dekelt körök annak előnyeit felhasználni el-mulasztják, ha az érdekelt része ölbe vetett kezekkel nézi a történéndőket és várja az állam vagy a kormány további unszolásait.

A kamara válaszában kifejezett tétlen-ség helyett, elvártam volna az ország fővá-róságában székelő s már ezért is irányt kije-lőni hivatott kamarájától azt, hogy min-denek előtt tüzetes vizsgálatok nyomán kifürkészte volna, melyek azon iparágak, a melyek kerületében előbb virágoztak s most hanyatlóban vannak, hogy tárgyalás tár-gyává tette volna, melyek azon iparágak, a melyek nálunk egészen vagy az ország fogyasztásához arányosan hiányoznak, ta-nácskozmányaiban gondoskodott volna arról, nem lehet-e a fogyasztók, és termelők közt oly kapcsolatot létesíteni, a mely mellett a fogyasztók, odahagyva az eddig igénybe vett külföldi gyárakat, megrendeléseiket a belföldi hazai ipárnál állandósítsák, s ez ál-tal lehetővé tegyék az állami kedvezmények-vel is támogatott iparok keletkezését és nagyobbitását; hogy tanakodott volna azon módok felett, a mely eddig a takaréktárak-nál keresi a megszokottság kényelmes mo-dora szerint biztos elhelyezését, az ipari vállalkozás terére lehetne edesgetni: hogy a kamarai tagok üzleti ismeretségét föl tudja használni arra, hogy a külföldi gyáro-sok ez állami kedvezmények igénybe vételére figyelmeztetve, itt e házbán létesítsenek új telepeket.

Felsorolhatnék még több pontot, mert a társadalom és az iparosság maga itt még oly parlag tért talál, melynek megmívelése számtalan változatban lehetséges. De azt hiszem, a kamara már ezekből is megéri hivatalását és tevékenysége számára a kije-lölt pontozatokban is annyi anyagot fog ta-lálni, hogy elhagyva az egyszerű várakozó szerepét, az erélyes dolgozó állásponjtjára fop lépni és meg fogja mutatni, hogy a maga részéről is oly mezőn is erélyes te-vékenysége által sikerre tud szert tenni, a melyen eddig a menni hagyás elvét vélte legcélszerűbben alkalmazandónak.

Részemről biztosítom a kamarát, hogy ha az említettek értelmében kifejtendő tevé-kenységénél a kormány támogatását szük-

ségli, ha különösen ez alkalommal oly vizsgálásokra jutna, a melyeknek elhárítását tőlem vagy más miniszter urtól lehetők véli és e végből hozzám fordul, mindent elfogok követni, hogy ez irányban is a hazai ipar emelése céljából a lehető megtegyen.

Midőn tehát ismételve a hazai ipar emelésének ügyét a kamara figyelmébe és tevékenységébe ajánlom: elvárom a kamarától, hogy hivatásához és helyzetéhez méltóan, várakozásaimnak e téren meg fog felelni.

Ujdonságok.

Felhívjuk olvasóink figyelmét a lapunk élén közzétett előfizetési felhívásra, ajánlván lapunkat szíves pártfogásukba.

„Ünnepeket szentely.” Baranyamegye alispánja a megyebeli Szolgabírákhoz korendeletet intézet, melyben őket arra hívja fel, hogy a vasárnap kellő megünneplése céljából hassanak oda, miszerint e napon semmi nyilvános munka ne végeztesse s hogy e napon lehetőleg semmiféle gyűlések se tartassanak.

Gyári-ipar. A földmivelés-, ipar- és kereskedelmi m. kir. miniszter Pécs szab. kir. város törvényhatóságához leiratot intézett, melyben felhívja azt, hogy jelölje ki a törvényhatóság területén legcélszerűsábrabban fejleszhető gyári iparágakat. Együttal arra buzdítja a miniszter a törvényhatóságot, hogy hasson oda, miszerint a magánosok és testületek körében a vállalkozási hajlam felélesztessék s hogy mindazon vállalatokat, melyek a hazai iparnak nyújtandó kedvezményről szóló törvény kellékeinek megfelelnek, lehetőleg támogassák. Tudunkkal a pécsi kereskedelmi és iparkamarához is érkezett egy hason tartalmu leirat s így nagyon óhajtott volna, ha a város a kamarával ez ügyben magát érintkezésbe tenné.

A közraktárakról. A magyar leszámítoló és pénzváltóbank legújabbán közzétett évi jelentésében felsorolja azon városokat, melyekben közraktárakat létesített vagy létesíteni fog. E jelentésből kivehető az is, hogy a bank csak ott létesített vagy fog létesíteni közraktárakat, a hol erre valamely helyi pénzüintézet közreműködését felajánlotta. Az eddig létrejött közraktárak mind az illető városok egy-egy pénzüintézete építette egészben vagy nagyobb részben saját költségén s a magyar leszámítoló és pénzváltóbank a közraktárnak csak kezdetét vette át. A pécsi kereskedelmi és iparkamara élénk tevékenységet fejtett ki egy közraktárnak itten való létesítése érdekében; hogy azonban annak eredménye nem lett, annak oka abban keresendő, hogy nem akadt itt Pécsen pénzüintézet, mely hajlandó lett volna a fent említett pénzüintézetek példájára ezen üzletbe bocsátkozni. Mig ezen kérdés itt Pécsen ide-oda húzódtott, addig Barcsan az állami üzletkörök, különösen pedig gr. Széchényi Dénes a banknak megtették az ajánlatot, hogy saját költségükön felépítik a közraktárt. A bank menten elfogadta az ajánlatot s a közraktár kezelésére késznek nyilatkozott. Barcsnak tehát legközelebb lesz közraktára, Pécs város üzletemberei pedig elmélkedhetnek azon, hogy az itteni pénzüintézetek mikép teljesíthetnék jobban hivatásukat, ha a jelzálogi bekeblzés alapján igénybe nem vett óriás összegű betéteket a helyett hogy 3% mellett más pénzüintézeteknek adják kölcsön, vagy pedig, ha helybeli solid alapokra fektetett kereskedelmi és iparvállalatokban vennének részt.

Pécsi üzleti körökben legújabbán felmerült azon terv, hogy a vashámort egy részvénytársaság szeszgyárrá alakítja át. A komolyan felkarolt tervnek kivételére vonatkozó munkálatok folytatása a szeszadó törvénynek közel kilátásban levő módosításáig halasztatott el. Ezen ügyről legközelebb bővebben megemlékezünk.

Jönnek-e vagy nem a németek? már t.

i. a német színészek? ez volt az utolsó napok egyik kérdése, de ma már biztosan constálthatjuk, hogy Schulez ur Eszéki igazgató társulata s egyáltalán német színészek nem jönnek, mert habár játszhatási engedélyük van is, a színházat minden agitáció daczára nem kapták meg, máshol előadásokat tartani pedig részint ehez való terem és készülékek hiányából, részint közrendészeti tekintetéből, nem lehet. Élénk örömmel regisztráljuk e hírt, mert habár nemzetiség szempontjából nagy veszélyt néhány heti szereplésben nem találunk, mégis furcsa lett volna a magyar színészetnek adott ígéretet éppen most szegni meg, midőn nagy Németországban annyira agitálnak ellenünk és védelmezik az ő hatalmas nemzetiségüket. Csak szokják meg egészen és állandóan a magyar színészetet, de éppen azért szükséges, hogy jövőben lehetőleg jó és erős dráma vigjáték és népszínműtársulatunk legyen, mert az operettek ugyan édes keveset lendítenek a magyar nyelv és nemzetiség terjesztésén, de még az izlés nemesítésére sem hatnak, annál kevésbé az erkölcsök emelésére.

A trieszti kiállításról. A f. é. aug. 1-től nov. 15-ig tartandó trieszti orsz. kiállításra, — mint nekünk onnan írják — nagyban folynak az előkészületek. A kiállításban — mint már említők — Trieszt városának Austriához való csatolása százados évfordulója alkalmából rendeztetik, hogy Trieszt városa, mind az osztrák kormány hathatós támogatásban részesítik e vállalatot csak hogy minél fényesebben sikerüljön. Magyarországból — tekintettel az 1884ben Budapesten rendezendő kiállításra — csak kevés kiállító jelentkezett, a mi az iparosokra nézve az előbb említett tekintetből helyeselhető is. Nem így vagyunk azonban a nyerstermelőikkel. Ezeknek minden kínálkozó alkalmat meg kellene ragadniok, hogy terményeik ismeretesebbé legyenek. Baranyából mindössze csak 4 kiállító jelentkezett, mindmennyi nyers terményekkel. Baranyából csak egy kiállító állít ki borokat. Valóban csodálandó a baranyamegyei bortermelők közönye. A Trieszttel határos vidékek képezik a baranyai borok legnagyobb fogyasztási piacát. Krajna, Karinthia, Görcz, Isztria stb. kereskedőinek nagyon jó lenne a baranyai borokat ez alkalommal bemutatni, annyival is inkább, mert az eddigi bejelentésekből ítélve, a kiállítandó borokkal a baranyai borok fényesen állanak ki a versenyt. Minthogy bejelentések még mindig fogadtanak el, nem mulaszthatjuk el a nyers termények előállításait, különösen pedig a pécs-baranyai bortermelőket e kiállításban való résztvételre buzdítani. A magyarországi keresk.- és iparkamarák — mint tudjuk — készségesen teljesítik a közvetítést. A kiállításra vonatkozó utbaigazítások és bejelentési iver minden magyarországi keresk.- és iparkamaránál kaphatók.

Halálozás. Özvegy Szakvári Lipótné született Losch Karolina, élete 67. évében, pénteken, e hó 24-én reggeli 5 órakor hosszas betegség után, jobblétre szenderült. Elhunytát szerető gyermekek, unokák és nagyszámú rokonság gyászolják. Nyugodjék békével!

A váltóbélyeg. A m. kir. pénzügyminiszter f. évi mártius 21-én 17,653. sz. a következő rendeletet bocsátotta ki valamennyi magy. kir. pénzügyigazgatóságához: Minthogy a hírlapok közlése szerint egyes kir. adóhivatalok oly esetben is akadálytalanul teljesítették a hivatalos felülbélyegzést, midőn valamely váltó kiállítására használt kincstára úrlapon benyomott bélyeg nem felelve meg a váltó összegéhez képest járó törvényszerű illetéknek, a különbözet pótlására bélyegjegy ragasztatott fel a váltóúrlapra még az aláírás előtt; ezen, az 1871. LXIII. t.-czikk 2. §-ának tntézkedéseivel merőben ellenkező helytelen eljárás megszüntetése céljából ezennel meghagyom a kir. pénzügyigazgatóságnak, hogy az alárendelt összes illetékkiszabási és kir. adóhivatalokat rögtön utasítsa, miszerint az em-

litett módon a felek részéről bélyegzett váltóúrlapok átbélyegzését ezentúl semmi esetre se teljesítsék, az ezen tilalmat megszegő hivatalos közegek ellen jövőre a fegyelmi szabályok szigora lévén alkalmazandó. Együttal mihez tartás végett, tudatom a kir. pénzügyigazgatósággal, hogy a jelzett esetekben eddigelé tényleg eszközölt ily váltóbélyeglerovások miatt, ha a kincstár rövidséget nem szenvedett, a felek ellen semmi eljárás nem foglalhat helyet, és minden ekként bélyegzett váltó, ha a folyó évi április hó 1-je előtt történt a kir. adóhivatal részéről a bélyegjegyek felülbélyegzése, lelet-felvétel tárgyát nem képezheti. Kelt Budapesten, 1882. évi márczius hó 21-én. Gróf Szapáry Gyula s. k.

Apró hírek. Városunk képviselője dr. Czierer Ákos ur, mint halljuk, a husvétii szünidőket Pécsen töltendi. Választói bizonyára örülni fognak a képviselő ur vizont látásának, annál is inkább, mert eddig adott szavát férfias bátorsággal megtartotta. — Tűz. E hó 23-án esti 7 órakor a városház tornyán tüzet jeleztek s csakhamar félreverték a harangok. A tűz a kaposvári-utca fölött fekvő egyik szőlőnek szalmával fedett présházát hamvasztotta el. — A kaposvári lóvadász fényesen sikerült, nemcsak a vidék és az egész országból, hanem a külföldről is számos vevő és vendég is jelent meg. — Balaton-Füreden az idei fürdő-idényben nem Gyula bandája, hanem Oláh Károly pozsonyi zenekara fog működni. A színi előadásokat Geröfy színtársulata fogja tartani. — Vittmann Dániel csődjében a bejelentésekre május hó 24., 25. és 26-ik, Mesterházi G. csődjében pedig jun. 1., 2. és 3-ik napjai tüzetek ki — Bukás. Engel Móricz vaizsló vegyes kereskedő fizetéseit beállította.

Belföldi hírek. Az országgyűlésen a véderőről szóló törvényjavaslat szavazat-többséggel élénk vita után, elfogadtatott; a vitában a kormánypárt is szokás ellenére tevékeny részt vett, a beszédek közül különösen felemlítjük Dr. Berzeviczy Albert képviselőt, ki a fiatalok közül egyike a legképzettebb tehetségeknél. — A közoktatási bizottság a gimnasiumi és reáliskolai oktatásról szóló törvényjavaslatot elvetette, a kormány, mint írják, passíve fogja magát tartani. — A felkelésről csak annyit jelezhetünk, hogy apró csatározások folytak le Hercegovinában s megerősítik a hírt, hogy a felkelők újból csoportosulni, kezdenek, mit leginkább orosz kezeknek tudnak be.

Külföldi hírek. Az európai congressus eszméje mind határozottabb alakban jelenik meg a diplomatiail világban. Célja lenne Bosznia és Hercegovinának az osztrák-magyar állam részére leendő teljes átengedés, illetve birtokba adása. — Királyunknak Olaszországi látogatásáról még mindig biztos hírt nem mondhatunk; minden jel arra mutat, hogy a látogatás megtörténik s valószínűleg április hó közepe táján fog megtörténni. — Oroszországban még mindig Skobeleff tábornok beszédeinek hatása kísért, mindenütt ovatiókban részesül, de az is hírlirk, hogy büntetésből egyelőre valamely ázsiai kormányzóságot kap. — A sultánnak Oroszországba leendő látogatásáról is járnak hírek, de valószínűleg csak merő combinatio.

Varázs-sziget.

— Mese. —

A nap rövid pályafutása után alkonyodni készült. Törekedett megaranyozni a tornyok csucsait és a hóval fedett háztetőket, de ma ez nem eléggé sikerülvén gyorsan alászállott egy szürke felhő által eltakarva halványuló arcját. Egy egy csillag bukkant elő de a hegyek melől szálló köd elrontá kilátásukat; vissza vonultak ismét aludni. Fényük ma nem is szükséges mert egy óra mulva ezer és ezer világot gyujtanak a boldog emberek a hideg deczemberi estén. Ka-

rácsony a boldog idő megjött és a láthatlan angyalkák egész serege szállong örvendezve az ódon város utcáin, téerein.

De hús és csontból álló, hidegtől kipirult lények is járnak-kelnek az utcákon. A legtöbben leborított egyetmást visznek, mi később örömteljes felkiáltással fogadtatik. Mindenki siet ez estén. A szolgálók nem csevegnek s nem állják el az utat, ha pedig két ismerős találkozik, rövid köszöntés után elválnak. Mindinkább csend lesz, a boltok bezáratnak, a házak ablakai világosabbak lesznek. Itt—ott már felhangzik a gyermekek örvendező lármája, künn csak az éji örök járnak lassan, ütemes léptekkel.

Egy régi nemesi ház kapujába magas férfi lép be széles karimájú kalappal, hosszú köpenyvel. Fehér vizsla kutya követi. Az első emeletre érve, emberünk megnyit egy ajtót, melyen egy tekintélyes festő neve olvasható és belép egy kényelmes berendezésű, kelően világított szobába. A földön elterült szép macska gyorsan felugrik és csendes mormogással fogadja gazdáját majd a kutyához simul. Vizsla és macska évek óta békességben élnek együtt mint két jó pajtás kik együtt jártak iskolába.

A férfi levette kalapját, köpenyét és az ablakhoz lépett. A szembenlevő házból átvilágított egy ép meggyújtott karácsonyfá s a függönyök hasadéka láthatók voltak a gyermekek. Soká nézett e férfi a világos ablakra, azután elfordult, végigsimítá homlokát s halkán így szólott: „én egyedül vagyok!“ A kutya mintha ellenmondani akarna urához közeledett és megérinté hideg orrával annak kezét, de ura nem vette észre e kedveskedést, leült és merően maga elé nézve, elmerengett.

Nem vig képek vonultak el szemei előtt: szomorú gyermekkor, nélkülözésekkel, küzdelmek és csalódásokkal telt ifjúság. Végre szerzett vagyont és becsültetést, de a több évi szükségben elszokott azon örvendezni. Az ifjúság letűnt, setét haján a készülődő ősz dere villámlott már és ő még egyedül volt.

Gondolataiban közel hozzá e szavakat hallá mondani: „Koma, csevegjünk egyet?“ Az ur alszik.

— Jól van — csevegett a válasz — kezd te el. Ez a vizsla és a macska — mondá a férfi és én álmodom. Igaz karácson estén az állatok beszélni szoktak mint kiskoromban hallottam. Ha csak felnem ébrednék hogy megtudjam, mi mondokájuk van.

— Cizcizám — kérde a vizsla — tudod e hogy gazdánk egy idő óta ahogy sem tetszik nekem. Elhanyagol engem. Hogy nyáron nem fűrésztetett megbocsátom, de hogy szolgálataimat soha sem veszi igénybe, ez fáj nekem.

— Igaz — felelé a macska — ő nem a régi. Képzeld, tegnap elfeledett reggelit adni. Még kénytelen leszek öreg napjaimra egeret enni. Ez keserű dolog lenne.

— Tudod koma — folytató a vizsla — mi lenne rá nézve a legjobb. Ha asszonyt hozna a házba, ki rendet csinálna.

— Ez veszedelmes, kényes egy dolog, szól a macska. Az asszony nem szívesen látja az agglegény barátait; mi mindketten korosak vagyunk már, hátha az asszony ajtót mutatna nekünk, komám?

— Én ismerek egyet — mond halkán a vizsla — a ki nem tenné meg, te is ismered?

A cizcizám első látat egy kép felé nyúta ki, mely egy gyermekarcú fiatal nőt ábrázolt.

— Ezt értetted?

— Igen, ez neki való volna. Engem kedvel azt tudom, és téged is elszível, mert magam láttam, hogy minap midőn verébpelesenyre vágyódva a fára másztál, egy csésze tejet tett le számodra. És a mi urunkat — Azt is szereti, már ezt én tudom. Mikor gazdánk az utcára kimegy, a kisasszony tüstént lenéz, elpirul . . ha pedig az emberek elpirulnak —

— Tudom — tudom szól a kutya. Így mi elhatározzuk, hogy ő lesz a mi asszonyunk.

— De urunk — kétkedik a macska.

— Majd menni fog. De csitt, ő morog, felébred.

Az alvó csakugyan felugrik a székről és gyanakvó tekintetét vet szét szobatársaira. De ők mint csigabigák összehuzodva szépen csendesen fekszenek a kereveten, a hamisak még szemeiket is behunyták mintha aludnának. Gazdájuk hátra illesztve kezeit fel és alá jár szobájában gondolkozva, elmélázva, mintha valami nagy és fontos dolog bántaná.

De hagyjuk szegényt kutyája és cizcizája mellett, menjünk a lépcsőkön feljebb, a meddig csak lehet, egész a padlásaljáig hol apró lukakban szegény, küzködő emberek nyugosznak ki nappali fáradaimaikat. Egyik ily hitvány szobában a többihez képest a legtisztább és legszigorubbán — két nő ült, egyik öreg, másik fiatal. Előttünk az asztalon két csésze és egy megvágott cipő állott. A leánykának finom, halavány arca igazán kedves volt, két nagy, setét szeme majd szomorú, majd pajzánkodó tekintetét szórta. Ő varrónő volt, az idősebb nő mosónő, nénje a leánynak, kit ma szent estén felkeresett hogy a neki szánt apró ajándékokat átvegye.

— Gyermekek — mondá a már haza készülődő öreg néne — okosan tenné ha ma korábban lefeküdnél. A szent estén sok csodálatos dolog történik, és te egész egyedül vagy. Nem félsz édesem?

A leányka tagadólag rázta fejét.

— Minő csodálatos dolgokat ért nénem?

— Voltál e már egyszer karácson éjszakán mikor az óra 12-öt ütötte egy templom előtt? — Nem? Oh ha beszélni akarnék! De nem akarlak megijeszteni. Azután ez estén azt is megtudhatja a leány ki lesz a férje; de ez veszedelmes történet.

A leány kíváncsian nézett nénjére.

— Hogy lehet azt megtudni?

— Leányom, vigyáz! Csak nem akar-nád —

— Óh én nem vagyok olyan könnyelmű nénikém, de mégis úgy szeretném tudni.

Az öreg leült újra és kitérte bölcsességét: Ha egy leány elhagyatva szobájában ül ez estén és asztalára két terítéket tesz, megjelenik a jövendőbelije. De nincs se vére, se husa, egy kísértet az, mely ha a kakas megszólal, eltűnik. — Azért jó ha a leány ilyenkor egy kakast rejt el maga mellett, ha fél a kísértettől, megszorítja a kakast, és annak hangjára a kísértet eltűnik. Az ember szörnyen megijedhet a kísértet látására, én legalább egészen oda voltam mikor a dolgot megkísérlettem.

— Ugy? Nénikém is megpróbálta? És kijött?

— Senkisé édesem. Es így tudtam, hogy soha se lesz férjem. De most megyek, tán meg is ijesztettelek.

És a néni el távozott.

A leányka egyre arról gondolkodott, mit nénje elbeszél. Előbb kaczagott rajta, majd csendesebb, gondolkodóbb lön és végre — ejh mit, hisz csak tréfa — elővette a fehér téstaterítőt és elkészíté kettő részére a terítéket. Azután odaült az asztalhoz és — várt.

Ellebegtek előtte mindazok, kiket ismert, a szökeháju legény a sarkon levő fűszerkereskedésből, ki a cukrot és kávé neki oly jól mérte mindig, az örmester, kivel egyszer egy majális alkalmával megismerkedett, s ki azóta mindig tiszteleg neki, az irnok ott az átelleni házban, ki minden este elfurulyázza: „Képeddel alszom el“ — de egyik sem a valódi. Végre még egy jött, de ez egy komoly, tekintélyes ur volt, ah ez bizonyára nem gondol a padlásszobában lakó szegény varrónőre. Két év előtt történt hogy először találkozott vele a lépcsőkön, oly udvarias, előzékeny volt, tisztelettel köszönt neki. Később megszólítá és felkérte őt hogy egy képhez üljön neki. Egy szegény

leányt ábrázolt a kép, ki beteg édes anyja ágyánál viraszt. Oh akkor az ő anyja is élt... akkor az is oly beteg szenvedő volt. A festő elkészítve a képet, egy pár forintot tett észrevétlenül kis munkakosarába, ő vissza akarta adni, de édes anyja betegsége folytán, a legnagyobb szükségben volt... Azóta nem találkozott vele, csak a kutya és a cizcizák lettek jó barátai.

A lámpa fellobogott, a leányka ijedve ugrott fel. Ah mily bohó teremtés vagyok én, mondá erőltetett nevetéssel. E pillanatban kopogtak ajtaján. Szent Isten! ha a karácsonji mese való lenne! És belépett nem a kísértet, a festő volt az, az udvarias, tekintélyes ur. A leányka szégyenkezve takarta el arcát és remegve vonult egy szekrényhez.

— Jó estét — mondá a festő szeliden. Én oly elhagyatott, árva vagyok ez estén. és kegyed is kisasszony, azt hittem így ket, ten. — És a festő beszélt soká... soká. Szavai oly lelkesek, oly szívhezszólók voltak. szemeiben a tűz lángolt, melle lihegett...

— Én kegyedet — mondá azután — forrón igazán szeretem, legyen az enyém, nöm, hitvesem!

A leányka hallgatta az édes-bűvös szavakat... néhány futó perc után ő is bevallá szerelmét... hűséget esküvének.

Oh boldog édes karácsonyest.

Az ajtón gyenge kaparás hallatszik. A festő felnyitja az ajtót és a vizsla és a cizcizák ugranak be a szobába; eljöttek gratulálni.

Büszkéek voltak arra hogy ez a kötés az ő művek, de hallgattak róla, mert igaz érdem csendben veszi jutalmát.

Liszt Ferenczről.

Most, midőn a világ első zongora-művésze — hazánk büszkeségének szive ismét közöttünk — az ország fővárosában — dobog, midőn minden szem ismét a 70 évet túlhaladott titáni jelenség felé fordult, s minden nyilvános megjelenése alkalmával lelkesült ovációval fogadja tisztelőinek sokasága, nem lesz talán érdektelen hazánk e maga nemében megmérhetlen nagyságú fenomenális jelenségéről — életrajzi vázlat szerűleg — egyetmást lapunk keretében elmondanunk.

Liszt úgy barátai, mint ellenségei szemében csodaszerű alaknak tűnik fel; az ő folytonos pezsgésben levő alkotó szelleme a végletek határain mozog, s művészetének magaslatára feltekintve, tapasztaljuk csak igazán, hogy mily magasan áll ő mindazok felett, kik a gyakorlati zongoraművészet terén előtte, avagy utána feltűntek, s marandandó nyomot hagytak maguk után. Az ő megjelenése a művészet egén mint a nap melege járta be az egész világot, s tüneményszerű művészetének souverénitásával szemben nem foglalhat el közönyös álláspontot senki, kinek a való művészet iránt kifejezett, tiszta érzéke van. — Azon feltűnő jelenségek sorába tartozik ő, ki egyébként is magas társadalmi műveltsége mellett, ott, ahol a körülmények úgy hozták magukkal a legnemesebb hévvel ragadta meg a tollharcot mások megtámadott igazainak védelmére, sőt a legnagyobb örömmel segítette elő az egyes feltűnt tehetség lehető kidomborodását, csak saját elleneinek észrevételeire nem volt soha ellenérve, — mert magas hivatásától teljesen áthatva, csak tényeket produkált, hogy azok „hirdessék nagy keze alkotását.“

Liszt Ferencz Doborjánban (Raiding) Sopronmegyében született 1811. évi október hó 22-én. Bölcsője fölött a csodaszerű 1811-iki nagy üstökös szórta sugarait, tehát első pillanata a természeti jelenségek egyik legmeglepőbb nyilvánulásával esik össze. — Gyermekegének első éve nem a legfényesebb jólét, hanem bizony a lehetőségig szerény körülmények közt teltek el. Atyja — Liszt Adám — hercegi Eszterházy származó volt, mely állásával bizony nem volt olymértű javadalmazás összekötve, mely lehetővé tette volna a hozzájutást mindazon

nemes eszközökhöz, melyeket törekvő szelleme megkivánt s keresett. A természettől sokoldalú tehetséggel, de különösen a zenére való feltűnő hajlammal megáldva, igen szépen hegedült, gordonkázott és zongorázott, és e téreni nemes szenvedélye még inkább fokozódott az által, hogy a herceg saját költségén fönntartott zenekarának kiváló működő erőivel személyesen is megismerkedvén, azokkal folytonos érintkezésben volt. Így ismerte meg Haydnt, a zenekar karmesterét, és Hummelt, nevezetes compositorokat, kik közül, különösen az utóbbihoz meleg barátsággal is ragaszkodott. Az állásához fűződött követelményeken túl terjedő szellemi felvilágosultsága s műveltsége csakhamar észrevétetével vele bálványozásig szeretett egyetlen gyermeke szunnyadó tehetségének első megvillanását, s igyekezett is azt tőle telhetőleg fejleszteni, s előhaladásában atyailag gyámolítani.

Alig lábadt fel tehát a különben is gyenge idegzetű gyermek folytonos aggaszto betegkedéséből, folytonosan tartó könyörögtetésére megkezdte a zongorajátszás elemeiben való oktatást hat éves fiúcskájával. Rohamos előhaladása bámultra ragadta az apát. Három évi tanulás elég volt arra, hogy a csodagyermek a környék figyelmét magára vonja, s az öreg Liszt kénytelen volt a közóhajnak engedve a fiút felvinni Sopronba, hogy ott nyilvánosan hangversenyezzen. Riesnek egy koncertjét és valami szabad tárgyú phantáziát játszott. Persze hogy a hatás a lehető legkedvezőbb volt, ugyannyira, hogy az apa hajlandóvá lön fiát valamelyik nagyobb városban is bemutatni. Játszott később Pozsonyban is óriási tetszés mellett, hol az egybegyűlt főnemes művészetkedvelő része ostromolni kezdé az apát, hogy adja a fiút szabadon hivatásának, melyett a természettől oly gazdagon örökölt. Alig hogy azonban néhány eljuttatott szóval bepillantást engedett az öreg ez elhatározást gátló szerény vagyoni viszonyaiba, két lelkes főúr — Amadé és Szapary grófok — magokévé tévén a fiú óhajtott érdekét, ismerők körében aláírási ívet nyitottak meg nemes adakozásra, melynek czélja az leendett, a nagyreményű gyermek külföldi kiképzését hat egymás után következő évre évi ezer forint segélylyel biztosítani. A kezdeményezést csakhamar siker koronázta, az óhajtott összeg összejött.

Örömkönyűkkel szemében sietett az öreg fiával haza, hogy a már előrelátott jövő előkészületeit tervszerűleg megtegye, azonban az anya részéről a legszívósabb ellenállásra talált. Hosszú rábeszélés bírhatta csak rá a legyöngédebb anyát, hogy a sorstól neki drága ajándékképp juttatott egyetlen gyermekétől megválják. A művész életével karöltve járó nélkülözés és küzdelmekre gondolva fájó érzelmmel adott kifejezést azon aggodalmának, hogy a biztosított hat év eltelté után mi lesz belőlök, ha férje mostani állásáról lemondva jövőbe vetett reményeik meghiúsulnának?

„Amit Isten határozott!” mondá az anya síró panaszát titokban hallgató 9 éves fiú. És ez határozott sorsuk felett s megerősíté az apát szilárd elhatározásában. S csakhamar látjuk is őt fiával Bécsbe, az időközben ideköltözött régi barátjához Hummelhez fordulni, hogy fiát, ennek irányadó tanácsához képest a híres zongoramester Czerny avatott keze alá adja. De különösen fel kellett a jeles mester érdektségét kelteni, hogy az — nagyfokú elfoglaltsága mellett — késznek nyilatkozzék a fiút tanítványai közé felvenni; s ime az első találkozás hatása elég volt őt megnyerni. A kis Liszt rendkívüli tehetsége meglepte, habár technikai képzettsége még oly hiányokat mutatott is fel előtte, melyek az eddigi iránytól eltérő, kezdetben könnyebb gyakorlatokra való szoritkozást tettek szükségessé, mint minőkhöz az eddig szokva volt. Mi sem volt természetesebb, mint hogy ennek folytán bizonyos feszültség fejlődött ki a mester és tanítványa közt, mi mégis csakhamar elmosódott ismét, s a megkezdett munka annál inkább haladott óhajtott czélja felé, minél jobban belátott a szigorú mester tanítványának szokatlan, tüneményeszerű tehetségébe.

A fiatal művész tehetségének felismerésében Salieri sokkal szerencsésebb volt Czernynél. Az tanította őt a vezérkönyv olvasásban, míg Randhartinger a zeneszerzés titkaiba avatta be. Emellett a fia sorsát féltékeny szemmel kísérő apa zenelecczék adásával eltöltött napifáradalmak után szorgalmasan ismételtette a tanultakat zenében és idegen nyelvekben vele.

(Folytatása következik.)

Árfolyamok a bécsi áru- és érték-tőzsdén,

— márcz. 25-én délután. —

(Távirat.)

	Pénzbeli	Áru
	árfolyam.	
1. Magyar aranyjárdék 6 %	118.70	118.90
2. Magyar aranyjárdék 4%	87.10	87.30
3. Magyar papírajárdék 5%	86.65	86.90
4. Magyar vasuti kölcsön	132.—	133.—
5. Magy. földterhermentesítési kötvény	98.—	98.75
6. Magy. földteh.-ment. kötvény záradékkal	96.—	96.50
7. Magyar szőlődezsma váltási kötv.	96.50	97.50
8. Magyar nyeremény-sorjegy-kölcsön	117.—	117.50
9. Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	109.50	110.—
10. Osztrák járadék papírban	74.75	74.90
11. Osztrák járadék ezüstben	75.60	75.80
12. Osztrákjárdék aranyban	92.75	93.—
13. 1860-iki osztrák állam-sorsjegyek 100 frtos	132.25	133.—
14. Osztrák-magyar bankrészvény	820.—	822.—
15. Magy. hitelbank-részvény	309.50	310.—
16. Osztrák hitelintézet-részvény	313.50	314.—
17. Cs. és kir. arany	5.63	5.65
18. 20-frankos arany (Napoleond'or)	9.53—	9.54—
19. Német birodalmi márka	58.70	58.80

Gabona-árjegyzék.

Pécs sz. kir. városában 1882. évi márczius hó 24-én tartott hetivásárról.

Buza	jó	100 klg.	11.70
"	középszerű	"	11.20
"	legalábbvaló	"	11.—
Kétszeres	jó	"	10.20
"	középszerű	"	10.—
Rozs	jó	"	10.15
"	középszerű	"	9.70
Árpa	jó	"	7.60
"	középszerű	"	7.40
Zab	jó	"	8.20
"	középszerű	"	8.—
Kukoricza	jó	"	7.40
"	középszerű	"	7.10
Széna			3.60
Szalma			1.50

Pécsi színház.

Vasárnap, 1882. márczius 26-án, Tamásy József vendégszínházaként adatik:

Tündérlak Magyarhonban.

Énekes népszínmű 3 felv. Magyar színre alkalmazta: Szentpétery Zsigmond.

Kezdeté 1/2 8 órakor.

Laptulajdonos Ramazetter Károly.
Felelős szerkesztő Bolgár Kálmán.

Nyilttér.

Egy nevelőné,

ki a magyar, német és francia nyelvben — minden szükséges tantárgyban — a zongorában is alapos oktatást ad — ajánlja magát a tisztelt közönség figyelmébe.

Közelebbi tudósítást

„T. A.”

alatt a lap kiadóhivatalában.

Európa minden államaiban szabadalmazva

Légszesz-lángszabályozó.

Légszesz-megtakarító

Rimanóczy Gy. szabadalma.

Minden légszesz-fogyasztó, de különösen nagyobb gyártelep, színházak vasuti indóházak és műhelyek, szállodák, kávéházak stb. nézve rendkívül fontos.

A Rimanóczy-féle szabadalmazott légszesz-lángszabályozók 18 egész 35 százalék megtakarítást eredményeznek, ugyan oly erős világitás mellett, el nem romlanak és alkalmazásuk igen könnyű.

Bővebb felvilágosítást ad a vállalat képviselője és raktárnoka Visnya S. Pécsen.

ÜZLET-MEGNYITÁS.

Van szerencsénk a t. cz. közönség becses tudomására hozni, hogy a helybeli piacon, a Király-utczai 10. számú Dr. Schwarcz-féle házban

KALAP- és CZIPŐ-TÁRT

nyitottunk, melyben a legszolidabb budapesti, bécsi és külföldi gyártmányu férfi- és gyermek-kalapokat, valamint férfi-, női- és gyermek-czipőket nagy választékban tartani fogunk.

Ajánlunk egyszersmind nagy készletben levő különleges, azaz finomabb minőségű férfi-fehérműinket, u. m. ingeket, gallérokat, kézelőket, továbbá esernyőket és gummiköpenyeket, valamint minden e szakba vágó czikkeket a legjutányosabb áron.

Mély tisztelettel

Krausz Sándor és Társa.

Erzsébet szálloda

Budapest, IV. kerület egyetem-utcza.

E kitünő fekvésű szálloda, szemben az I. hazai takarékpénztár épületével, a királyi tábla, valamint az egyetem tőzsomszédságában, utasoknak kiválóan ajánlható. — Közvetlenül előtte társaskocsik közlekednek a vaspályához.

Egészen újonnan berendezett szobák 70 krtól fölfelé.
Csinos kávéház és olcsó étterem a szállodában.

Tisztelettel
Schmidt Ferencz,
szálloda tulajdonos.

45

12—3

Biztosítási felügyelők

(aquisiteur) kerestetnek.

Előnyben részesülnek, kik már e szakmában működtek.

A pályázni óhajtok ajánlataikat eddigi működésük leírásával és bizonyítványokkal ellátva f. april hó 6-áig alólirt főügynökséghez benyújtani sziveskedjenek.

1—1

Biztosítási főügynökség:
Tolna.

A legolcsóbb, legterjedelmesebb, legdiszesebb magyar heti lap.
Egészen ingyenes regénymelléklettel,

külön „DÍVATLAP“ és külön „GAZDASÁGI és HÁZTARTÁSI“ lap!

Gyönyörű jutalomképek. Megjelenik tizezer példányban.

Előfizetési felhívás

a

„KÉPES CSALÁDI LAPOK“

szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra.

==== Megjelen minden vasárnap. ====

A „Képes Családi Lapok“ 1882. ápril 1-én a negyedik évfolyamnak új negyedébe lép. Ez alkalomból felhívjuk az olvasó közönség figyelmét közkedveltségben álló szépirodalmi képes lapra. — A „Képes Családi Lapok“ hetenkint három ivnyi tartalommal, legdiszesebb kiállításban, csinos színes borítékban jelen meg. — Minden száma sok művészi kivitelű képet hoz. — A főlapban közöl elbeszéléseket, költeményeket, rajzokat, egy kitünő eredeti regényt, életképeket, stb. Minden számhoz egy ivnyi külön regény-melléklet könyvalakban. Havonként a „Nővilág“ cz. divatlapot és „Gazdasági és háztartási lapot“ is hoz ingyenes mellékletképen. — A borítékon sok érdekes, mindenfajta talányt közöl. Kérdések, feleletek, ajánlatok stb. című rovatok állanak a közönség rendelkezésére. — Minden negyedévben gyönyörű színes műmelléklet egészen ingyen.

2—3

Már ez évfolyam 6-ik számához:

SZ. PRIELLE KORNÉLIA,

és a 24-ik számához

FELEKINÉ-MUNKÁCSI FLÓRA

jeles művésznők színnyomatu díszes arcképeit adtuk előfizetőinknek egészen ingyen.

Mutatványszámot kívánatra bárkinek bérmentve küld a kiadóhivatal.

Előfizetési ár: Egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. — Negyedévre 1 frt 50 kr.

MEHNER VILMOS kiadóhivatala, Budapest, papnövelde-utcza 8-dik szám.

Petrovits Ferencz

b á d o s

Pécsett, az irgalmasok templomának átellenében.

Ajánlja magát a szakmájába vágó mindennemű munkákra:

Árnyékszék fedélzetek

vizzzivattyúzással és anélkül 6 frttól fölfelé, készletben tartatnak:

Fürdőszobák

teljes berendezése a legjutányosabban elfogadtatik; — valamint

Cseréptetőztetés

is, — és tetőzetek tatarozása.

Karpf Marton

szabó

Pécsett, király-utcza, a Lyceum-épületben,
ajánlja

uri- és női divat-áru üzletét

s legnagyobb választéku

kitünő minőségű szöveteit.

Vidéki megrendelések elfogadtatnak s legnagyobb pontossággal pósta-utánvét mellett eszközöltetnek.

Nemtetsző áruk visszavétetnek.

Facher E.

1—3

Pécsett, Széchenyi-ter 17. szám, Zsolnai-bazár alatt.
ajánlja, maradtam kiváló tisztelettel.
Magam a n. é. közönség becses pártfogásába
Kivánatra házánál eszközök ügy be mentszést.

tossággal eszközöltetnek.
tűkrök demetszese nagyon olcsó árakban és gyors pontossággal eszközöltetnek.
e szakmába vágó munkák n. m.: javítások, valamint képkeretek elkészítése a legújabb minták szerint és zések és kirakatok teljes beüvegzése, valamint minden új épületek, virágházak, melléggépek, üzleti berendezések n. m.

teljesen be van rendezve és mindennemű

üveg demetszés is

sára juttatni, hogy üzletemben az
Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomá-

SCHAUREK JÓZSEF

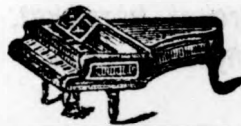
Pécsett, Ó-pósta-utcza 16. sz.

Mindennemű
zongorák

és
harmoniumok

tára.

Ugyanitt kaphatók zenélő szelenczék Heller H. Bern híres gyarából, gyári áron.

Régi zongorák
becseréltetnek

ujakal.

Zongora
kölcsonintézet.